

Så lå man der - under myggenettet

- om at opholde sig i en fremmed kultur, hvor man mærker, hvor udmattende det er ikke at have sine vaner at falde tilbage på.

Af Peter Køster, tidligere sygeplejestuderende ved Professionshøjskolen Metropol

..... med verden på hovedet, mens man prøver at vende lidt af den om igen, så den giver mening.

Hvis man hører dem, der ikke forstår betydningen af vaner, så lærer man lektien, når man i sin dagligdag får ændret hver eneste hidtil kendt ting. Når hvert eneste atom, foton og lydbølge, der rammer kroppen, er fuldstændigt anderledes end noget andet, som man nogensinde har været vant til før. Vaner sparer resurser. De gør, at man ikke tænker over, hvilken side man kigger til først, inden man træder ud på vejen - men stadig kommer sikkert over. Det duer bare ikke, når trafikken kommer fra højre. Nu går jeg og siger "se til højre der er en stodder" hver gang jeg skal krydse en vej, for at undgå at blive kørt over.

Man er vant til at sætte sig til bords - og snuse til maden, mens man høfligt bemærker, hvor godt det dufter. I Afrika er det er bare død-uhøfligt at snuse, fordi man antyder, at maden er fordærvet. Selv ved spisebordet risikerer man at blive ramt, mens man mindst venter det.

Man bliver holdt på lakridserne konstant.

Solen ved ækvator står tæt på zenit i flere timer over middag, og strålerne rammer som en hammer. Temperaturen er ikke mere end 25-30 grader fra kl. ti til tre, men øjnene svier, og hovedet og kroppen summer mærkeligt, hvis man har været ude i en time. Med faktor 50 og tøj på. Udenfor er man en gloende hestesko på en ambolt.

En dag på hospitalet havde jeg arbejdet fem timer og kunne ikke forstå, at jeg var ved at besvime af udmattelse. Så faldt det mig ind, at jeg bevidst, kognitivt havde taget stilling til alle aspekter af hvert eneste sekund, der var gået, siden jeg slog øjnene op. På hvordan jeg skal prutte om prisen for turen med cykeldrengene for ikke at blive snydt. På hvordan jeg smiler, når jeg møder. På hvordan og i hvilken rækkefølge jeg hilser på sygeplejerskerne - og de kenyanske studerende, for at de ikke skal tro, at jeg er arrogant. På hvordan jeg afviser de patienter, der ønsker, at jeg skal forbinde deres sår, når jeg har andre opgaver først - selvom de altså taler swahili til mig, og jeg må svare igen på engelsk. På hver eneste bevægelse min krop skal udføre, når jeg arbejder halvanden time ved en HIV-positiv patient med ekstremt komplekse sår - scanner omgivelserne for spidse ting - tjekker handskerne for huller. Og samtidig husker at smile til patientens mor, der står og ser modløs ud ved sengekanten. Jeg ved, at hendes datter på 24 år kun lever på det allersidste af sin lånte tid. Og morens blik fortæller, at det ved hun også.

Man glemmer hvor hårdt det i virkeligheden er og føler sig uforskammet doven over at sove elleve timer i døgnet. Og om aftenen sætter man pris på at kunne gemme sig under myggenettet - mens man savner sine vaner.